

badania empiryczne

podejścia

&

proces badawczy

[warto mieć z tyłu głowy]

na początku każdego procesu poznawczego stoją różne założenia teoretyczne i hipotezy

które mogą być ukryte/nieświadome

metody badawcze i
proces badawczy

służą uwidocznianiu i kontroli tych założeń

abyśmy mogli widzieć coś nowego

ilościowe podejście jakościowe

liczby & ilości

rekonstrukcja znaczeń

kwestionariusze
standardyzowane

scenariusze wywiadów

pytania zamknięte

pytania otwarte

ilościowe jakościowe
podejście

liczby & ilości

rekonstrukcja znaczeń

kwestionariusze
standardyzowane

scenariusze wywiadów

pytania zamknięte

pytania otwarte

dla communication design:

elastyczne
podejście

kwestionariusze z
otwartymi pytaniami

grupy

eksperymenty

fokusowe

wywiady

pogłębione

obserwacje

ilościowe pod podejście jakościowe

liczby & ilości

kwestionariusze
standardyzowane

pytania zamknięte

interesują nas z góry założone
kategorie

wiemy/zakładamy już przed badaniem,
jak odpowiednie zjawisko jest
ustrukturyzowane

verbalizujemy założenia teoretyczne, z których wynika problem badawczy

niekoniecznie są uwzględniane ...

... również ogólne założenia teoretyczno-poznawcze, tworzące tło problemu badawczego

badanie służy sprawdzeniu ilości różnych
możliwych form manifestacji założonych
kategorii oraz relacji pomiędzy nimi

rekonstrukcja znaczeń

scenariusze wywiadów

pytania otwarte

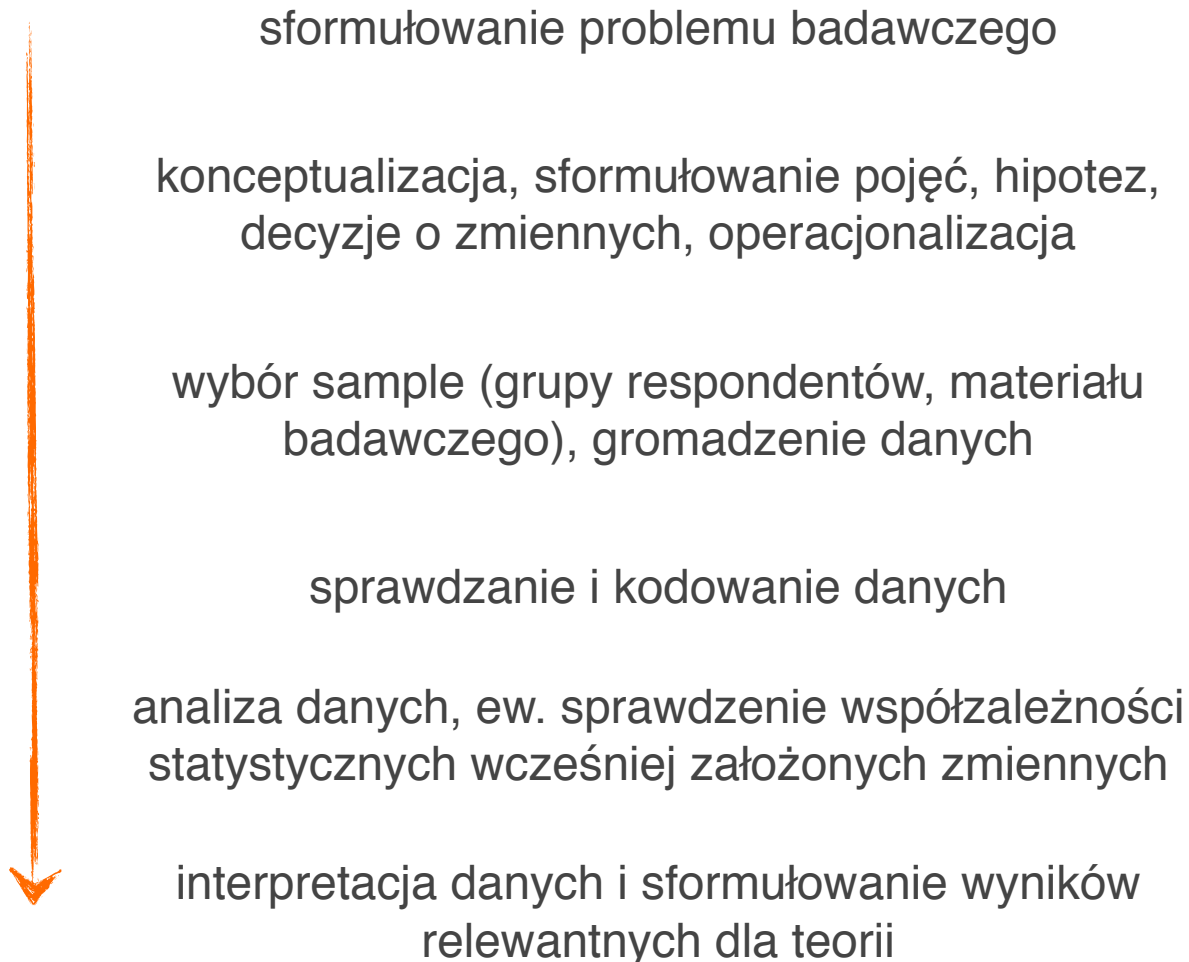
interesuje nas sens, widziany i na żywo
konstruowany przez uczestników procesu
komunikacyjnego

wiemy/ustalamy przed badaniem, jakie
zjawisko nas interesuje

verbalizujemy i uwzględniamy ...

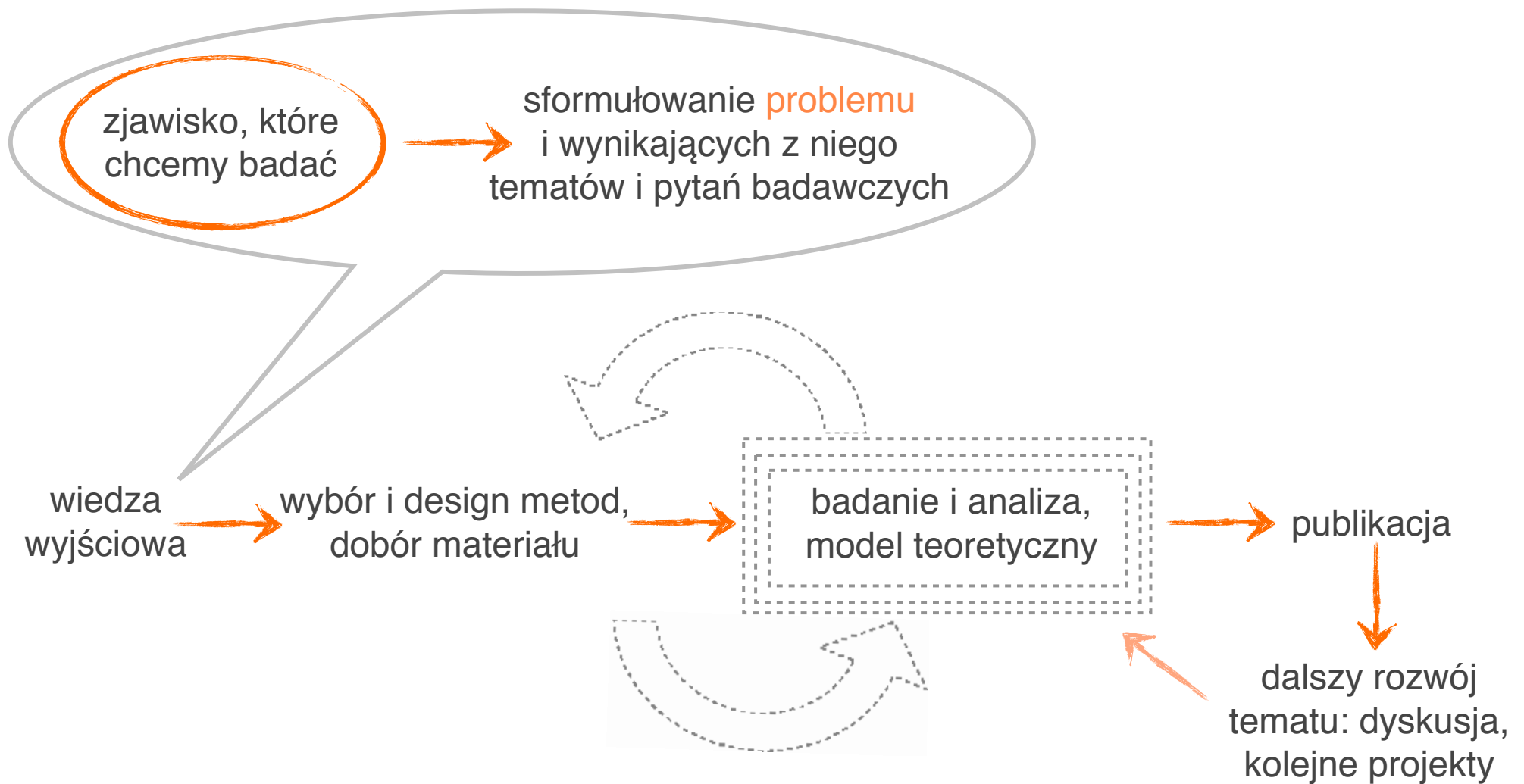
badanie służy gromadzeniu materiału aby
móc na jego podstawie rozpoznać/
rekonstruować interesujące zjawisko

linearny model planowania i proces badawczy w paradygmacie ilościowym przeprowadzania badań*

badania w podejściu jakościowym

alternatywny model procesu badawczego

kontekst naukowo-histeryczny

klasyczne jakościowe podejścia teoretyczne

podejścia

etnometodologia

produkowanie rzeczywistości w procesach interaktywnych (na miejscu, w konkretnych akcjach/ działaniach)
cel: rekonstrukcja metod, za pomocą których w danej kulturze codziennie jest produkowana rzeczywistość społeczna
(wychodząc od: Harold Garfinkel, poza tym np. Cicourel, Goffmann i innych)

interakcjonizm symboliczny

ludzie działają społecznie na bazie znaczeń przypisanych obiektom
badanie perspektyw subiektywnych, rekonstrukcja tych znaczeń i wynikających z nich teorii subiektywnych
(wychodząc od: Herbert Blumer 1938)

jakościowe

modele strukturalistyczne/ kulturowych systemów sensu*

głębokie struktury sensu generujące działania
rekonstrukcja potencjalnych struktur sensu
(między innymi: Oevermann – „obiektywna hermeneutyka”)

* nie w sensie teorii systemów!

może jeszcze jedna zmiana
zasadnicze założenia wymienionych podejść

w empirycznej obserwacji społeczeństwa
na końcu chodziłoby o działania

opisywanie struktur (a nie procesów albo
operacji) byłoby ostatecznym celem
wszelkich badań

„As graphic designers our intention is to communicate meaningfully and to have our meanings understood.

To do so, we must understand the meanings already experienced by those with whom we hope to communicate;

we must be able to adopt their perceptual stance; we must become experts in shared experience.“

(Lawrie 2008, 206)

inne możliwe podejście

w kontekście ogólnych założeń jakościowych

komunikacje (a nie działania) stanowią interesujące nas zjawisko – chodzi przecież o rekonstrukcję sensu i znaczeń

o ile sens i rzeczywistość zostają ciągle konstruowane, nas interesować powinny procesy, operacje i ich funkcje (bardziej niż (stałe) struktury)

perspektywa obserwatora (z której wynikają kryteria jak otwartość, refleksja itp.) jest niezbędnym narzędziem badawczym

[obserwować!]

literatura

Flick, Uwe (2011). *Jakość w badaniach jakościowych*. Warszawa: PWN.

Flick, Uwe (2010). *Projektowanie badania jakościowego*. Warszawa: PWN.

Flick, Uwe (2002). *Qualitative Sozialforschung [Jakościowe badania społeczne]*. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt.

Helferich, Cornelia (2005). *Die Qualität qualitativer Daten [Jakość danych jakościowych]*. Wiesbaden: VS Verlag.

Krotz, Friedrich (2005). *Neue Theorien entwickeln. Eine Einführung in die Grounded Theory, die Heuristische Sozialforschung und die Ethnographie anhand von Beispielen aus der Kommunikationsforschung [Rozwijać nowe teorie. Wprowadzenie do Grounded Theory, heurystycznych badań społecznych i etnografii za pomocą przykładów z badań komunikacji]*. Köln: Herbert von Halem Verlag.

Lawrie, Samantha (2008), 'Graphic design: can it be something more? Report on research in progress', W: *Art, Design & Communication in Higher Education*, vol. 6, nr 3, pp. 201–207, doi: 10.1386/adch.6.3.201/1